

**Nowe stanowiska *Chilothorax conspurcatus* (LINNAEUS, 1758)
i *Nimbus contaminatus* (HERBST, 1783) (Coleoptera: Scarabaeoidea: Scarabaeidae)
na Wyżynie Małopolskiej i w Górach Świętokrzyskich**

New localities of *Chilothorax conspurcatus* (LINNAEUS, 1758) and *Nimbus contaminatus* (HERBST, 1783) (Coleoptera: Scarabaeoidea: Scarabaeidae) in the Małopolska Upland and the Świętokrzyskie Mountains

Marek BIDAS

ul. Prosta 290 D/2, 25 -385 Kielce; zuk55@o2.pl

KEY WORDS: *Aphodiinae*, *Chilothorax conspurcatus*, *Nimbus contaminatus*, new localities, Małopolska Upland, Świętokrzyskie Mts, Poland.

Chilothorax conspurcatus (LINNAEUS, 1758) to gatunek lokalny, wszędzie stosunkowo rzadko odławiany, również w Polsce. Wykazany z Pojezierza Pomorskiego, Pojezierza Mazurskiego, Niziny Wielkopolsko-Kujawskiej, Puszczy Białowieskiej, Wyżyny Krakowsko-Wieluńskiej (BURAKOWSKI i in. 1983). Nowsze dane pochodzą z Roztocza (BUNALSKI 2006), Wysoczyzny Elbląskiej (DOMINIAK 2005), Pojezierza Mazurskiego (BYK 2012), Puszczy Kampinoskiej (MROCZYŃSKI i MARCZAK 2016). Z Wyżyny Małopolskiej podany z okolic Radomia (BIDAS i MIŁKOWSKI 2005). Z Gór Świętokrzyskich wykazany z Borkowa koło Daleszyc (BIDAS 2007), ale to stanowisko należy odnieść do Wyżyny Małopolskiej. Poniżej podaję nowe stanowiska z Gór Świętokrzyskich i okolic.

Wyżyna Małopolska: DB71 Lisów ad Pierzchnica, 21 X 2020, 14 exx.; DB72 Marzysz ad Kielce, 22 X 2020, 12 exx.

Góry Świętokrzyskie: DB73 Pasma Dymińskie, Góra Telegraf, 10 IV 2017, 1 ex. Nowy dla tej krainy.

Nimbus contaminatus (HERBST, 1783) jest gatunkiem uważanym do niedawna za rzadki. W ostatnich latach jest jednak coraz częściej wykazywany z Polski. Podawany z Pobrzeża Bałtyku, Pojezierza Pomorskiego, Pojezierza Mazurskiego, Niziny Wielkopolsko-Kujawskiej, Niziny Mazowieckiej, Wyżyny Małopolskiej, Roztocza, Beskidu Zachodniego (BURAKOWSKI i in. 1983, BUNALSKI i SZWAŁKO 1989, BUNALSKI 1996, BUNALSKI 1997, KALISIAK 1996, BYK 2012, BOROWSKI i in. 2016, MROCZYŃSKI i MARCZAK 2016, BUNALSKI i in. 2018, BIDAS 2019).

Z Wyżyny Małopolskiej znany był dotychczas z zachodniej jej części, poniżej podaję nowe stanowiska z tej krainy oraz z Gór Świętokrzyskich.

Wyżyna Małopolska: DB71 Lisów ad Pierzchnica, 4 X 2020, 12 exx., idem, 21 X 2020, 25 exx.; DB 81 Kalina Górecka ad Pierzchnica, 4 X 2020, 1 ex.; DB81 Szczecno ad Pierzchnica, 5 X 2020, 15 exx.; DB72 Bilcza ad Kielce, 6 X 2020, 2 exx.; DB82 Borków ad Daleszyce, 7 X 2020, 1 ex.; DB72 Marzysz ad Kielce, 21 X 2020, 4 exx.; DB52 Korzecko ad Chęciny, 24 X 2020, 1 ex.; DB64 Oblęgorek ad Kielce, 29 X 2020, 6 exx.

Góry Świętokrzyskie: DB73 Cedzyna ad Kielce, 7 X 2020, 4 exx.; idem, 11 X 2020, 4 exx.; DB72 Suków ad Kielce, 22 X 2020, 1 ex. Nowy dla tej krainy.

Wszystkie okazy zostały zebrane przez autora metodą flotacji, w odchodach krów i koni.

PIŚMIENNICTWO

- BIDAS M. 2007: Nowe dla Gór Świętokrzyskich interesujące żuki (Coleoptera: Scarabaeoidea). *Wiadomości Entomologiczne*, **26** (4): 293-294.
- BIDAS M. 2019: Nowe stanowiska *Chilothorax pictus* (STURM, 1805) i *Nimbus contaminatus* (HERBST, 1783) Coleoptera: Scarabaeoidea: Scarabaeidae w Polsce. *Wiadomości Entomologiczne*, **38** (2): 123-124.
- BIDAS M., MIŁKOWSKI M. 2005: Chrząszcze nadrodziny Scarabaeoidea okolic Radomia. *Kulon*, **10** (1-2): 1-11.
- BOROWSKI J., BYK A., MOKRZYCKI T. 2016: Beetles (Coleoptera) of the Rogów region. Part IX – superfamily Scarabaeoidea: Boloceratidae, Geotrupiidae, Lucanidae, Trogidae and Scarabaeidae. *World Scientific News*, **44**: 123-142.

- BUNALSKI M., SZWAŁKO P. 1989: Uwagi o rozszedzeniu i biotomii kilku rzadkich w Polsce gatunków z rodzaju *Aphodius* (Col., Scarabaeidae). *Przeгляд Zoologiczny*, **33**: 255-260.
- BUNALSKI M. (1996) 1997: Żuki koprofagiczne (Coleoptera, Scarabaeoidea) okolic Szamotuł. Cz. I. Analiza faunistyczna. *Wiadomości Entomologiczne*, **15** (3): 139-146.
- BUNALSKI M. 2006: Żuki (Coleoptera: Scarabaeoidea) wschodnich rubieży Polski. Studium faunistyczno-ekologiczne części północnej i środkowej. *Rozprawy Naukowe AR w Poznaniu*, Poznań, No 376: 1-133.
- BUNALSKI M., KONWERSKI Sz., PRZEWOŻNY M., RUTA R. 2018: Materiały do poznania rozmieszczenia chrząszczy (Coleoptera) zachodniej Polski. Cz. 13. Scarabaeidae: Aphodiinae: *Melinopterus*, *Nialus*, *Nimbus*, *Otophorus*, *Oxyomus*. *Wiadomości Entomologiczne*, **37** (1): 32-42.
- BURAKOWSKI B., MROCZKOWSKI M., STEFAŃSKA J. 1983: Chrząszcze. Scarabaeoidea, Dascilloidea, Byrrhoidea, Parnoidea. *Katalog Fauny Polski*, XIII, **9**: 1-294.
- BYK A. 2012: Nowe stanowiska niektórych gatunków chrząszczy z rodziny Scarabaeidae (Coleoptera). *Wiadomości Entomologiczne*, **31** (2): 121-122.
- DOMINIAK P. 2005: Nowe stanowisko *Aphodius* (*Chilothorax*) *conspurcatus* (LINNAEUS, 1758) (Coleoptera: Scarabaeoidea) na Wysoczyźnie Elbląskiej. *Wiadomości Entomologiczne*, **24** (1): 47.
- KALISIAK J. 1996: Jesienne plugi (Coleoptera: Aphodiinae: *Aphodius* ILL.) okolic Łodzi. *Biuletyn Entomologiczny*, **4** (2): 5-7.
- MROCZYŃSKI R., MARCZAK D., 2016: Materiały do poznania fauny Kampinoskiego Parku Narodowego: Scarabaeidae. Cz. 2. *Wiadomości Entomologiczne*, **35** (4): 212-224.

Wpłynęło: 2 listopada 2020
Zaakceptowano: 5 grudnia 2020